

Pasningsvejledning for hamsterrotter

1. Dyreart

Hamsterrotte (*Cricetomys emini*); gambiansk kæmperotte/hamsterrotte (*Cricetomys gambianus*)

2. Fuldvoksen størrelse

Længden er 25-45 cm plus halen, og vægten er typisk 1-1,5 kg (hunner) og op til over 2 kg (hanner).

3. Forventet levealder

Hamsterrotter bliver typisk omkring 6 år, men de kan blive op til over 7 år.

4. Anbefalet størrelse og indretning af anlæg eller bur

Hamsterrotter er normalt skumrings- og nataktive, men kan også være vågne om dagen. Deres huler er i mørke hulrum, f.eks. under sten eller i termitboer, men de graver også selv underjordiske gangsystemer.

Hamsterrotter skal holdes i et lukket voliere af kraftigt trådnæt og gnavesikrede materialer på minimum H200 x D100 x B200 cm for to dyr, men gerne større. Anlægget skal udnyttes godt i højden med forskellige platforme og rigelige klatremuligheder. Anlægget skal sikres godt nedadtil (f.eks. fliser, trådnæt), så de ikke kan grave sig ud. Inventaret skal bestå af et netværk af grene i forskellige tykkelser, tovværk (i naturmateriale), hylder, rør, hule træstammer o.l., samt minimum 1 passende redekasse til hvert individ og rigeligt redemateriale (f.eks. hø, halm, tøjstykker, neutrale papirstimler o.l.). Bunden skal være fast og skridsikker, og bundlaget skal helst være i jord og så dybt, at hamsterrotterne selv kan grave og etablere gange og huler i jorden. Som minimum skal der altid være gravemuligheder for dyrene. Som bundlag kan også bruges træflis, støvfri spåner og andet støvfrit naturmateriale. Bunker af blade o.l., som de kan rode rundt i, er en rigtig god idé.

5. Særlige pasningsbehov, herunder særlige krav til temperaturforhold

Hamsterrotter holdes bedst indendørs ved moderat temperatur, men kan med fordel også have en udendørs del tilknyttet til anlægget, så de kan benytte sig heraf i årets varme del. Hamsterrotter kan lære at bruge en bakke (med lidt grus) som toilet, hvilket vil være en stor fordel for hygiejnen og lette rengøringen. Forrådskamrene skal tømmes jævnligt for letfordærlige foderrester. Ekskrementer og foderrester fjernes, og frisk drikkevand gives dagligt. Jordbunden rives, øvrigt bundlag udskiftes og inventaret rengøres et par gange om måneden eller oftere efter behov.

6. Stimulering og behov for motion

Gem så vidt muligt forskellige fødeemner rundt omkring i anlægget og i forskellige udfordrende beholdere, så hamsterrotterne aktiveres og lugtesansen stimuleres. Duftrige emner kan også være en berigende aktivitet. De er gode klatrere og bør altid have rigeligt med klatremuligheder. Hamsterrotter kan især i nye omgivelser være sky, og kan også blive aggressive ved indtrængen i deres anlæg. De er lærenemme og kan ved tidlig tilvænning og daglig træning blive særdeles tamme og fortrolige med ejeren. Træning kan være en stimulerende aktivitet for dyrene og en stor fordel i forbindelse med håndtering. Det er dog meget forskelligt, hvor lette de er at gøre tamme. Selv tamme individer kan finde på at bide i forsvar, og deres bid forvolder relativt stor skade. Kun helt tamme hamsterrotter, der let kan indfanges, bør tages ud og løbe uden for deres anlæg, altid under kontrollerede forhold under opsyn og uden mulighed for, at dyrene kan undslippe.

7. Fodring

Hamsterrotters primære føde i naturen består af nødder, frø, frugt og forskellige hvirvelløse dyr. I deres meget fleksible kindposer kan de transportere op til flere kilo føde til forskellige forrådskamre.

Foderet skal være alsidigt, og de skal som basisfoder have en blanding af en god gnaverblanding, grøntpiller og rottepilller, iblandet forskellige frø og kerner, suppleret dagligt med forskelligt slags grønt (f.eks. mælkebøtter, urter, rodfrugter) og lidt frugt (f.eks. æble, banan, mango). Frisk hø skal altid være tilgængeligt som føde. Derudover som proteintilskud gives hundetørfoder, hårdkogt æg, skrabet kød og hvirvelløse dyr. Som godbid kan gives figner, dadler, græskarkerner og nødder

(undgå dog hasselnødder). En saltsten og grene skal altid være tilgængeligt. Vitaminer gives i pulverform strøet ud over foderet.

Den primære fodring sker bedst om aftenen på et fast tidspunkt. Selvom hamsterrotter drikker relativt lidt, skal der altid være frisk vand tilgængeligt i en tung skål. De kan evt. også trænes til at drikke fra en flaske med drikketud.

8. Sociale behov

Hamsterrotter lever primært solitært, nogle steder dog i koloni-lignende grupper. Artsfæller kommunikerer ved især lyde, og de kan være temmelig højlydte, specielt i yngleperioden. Især hanner kan være territorielle og blive aggressive over for artsfæller. I fangenskab kan han og hun ofte holdes sammen i par (med afkom til følge), men 2 hanner vil højst sandsynligt slå. Kønsmodne hanner kan derfor normalt ikke holdes sammen. Sammensætning af nye dyr skal helst ske i en tidlig alder og under skarpt opsyn, så de kan skilles ad i tilfælde af alvorlige konflikter. Masser af skjul er vigtigt, for at de altid har mulighed for at undslippe hinanden. Hold altid øje med om parret/gruppen trives sammen, da det kan ske, at de senere i livet bliver mere aggressive over for hinanden. Kan et individ kun holdes alene i et anlæg, skal det på anden vis have jævnlig kontakt med en artsfælle, f.eks. ved to anlæg ved siden af hinanden.

9. Formering, yngelpleje og eventuel neutralisation

Hamsterrotter får typisk i naturen 4-5 kuld om året, og kuldstørrelsen er 1-6, men typisk 2-4 unger. Drægtighedsperioden er 27-36 dage, og ungerne fødes nøgne i en foret rede og vejer ca. 20 g ved fødslen. Fravæeningen sker i ca. 4-ugers-alderen, hvorefter de skal skilles fra deres moder. Ungerne bliver kønsmodne 3-7 måneder gamle. Drægtige og diegivende hunner kan blive mere aggressive over for såvel artsfæller som mennesker.

10. Typiske tegn på sygdom og nedsat trivsel

Holdes hamsterrotter i stimulerende og rummelige omgivelser med klatre- og gravemuligheder, får de en tilpasset og varieret kost, og har de kontakt til artsfæller ses sygdomme og mistrivsel sjældent.

Hamsterrotter soignerer sig selv ved kradsen og slikken. Dette er helt naturligt og ikke tegn på sygdom.

Øvrige informationer



Hamsterrotter (hvv. *Cricetomys emini* og *C. gambianus*) lever forskellige steder i Afrika syd for Sahara, *C. emini* kun i skove, og *C. gambianus* i mange slags miljøer, også tæt på mennesker. *C. gambianus* trænes til at lokalisere miner og i spytrøver at afsløre tuberkulose. Foto: Iva Dostrašilová, Vladimír Motyčka

Slutblok

Udarbejdet af Dyrenes Beskyttelse (www.dyrenesbeskyttelse.dk) i samarbejde med Dansk Primat Sammenslutning - Foreningen for Exotiske Pattedyr (www.aber.dk).

Pasningsvejledningen indeholder generel information om pasning af en dyreart/dyregruppe.

Yderligere oplysninger kan findes på biblioteket eller på ovennævnte og andre hjemmesider.

Pasningsvejledningens faglige indhold er godkendt af Rådet vedrørende hold af særlige dyr den 6.12.2013 i henhold til bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med dyr.